

KIADÓ HIVATAL:

Beliczey-út 4 szám
hova a előfizetési pénzek
hirdetések és minden a ki-
adóhivatalt érdeklő közle-
mények küldendők.

Nyitási díj 30 fillér
közlelés díje 30 fillér

Hirdetések jutanyo-
sáron vétetnek fel.

SZARVASI LAPOK

TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER, VASÁRNAP.

SZARVAS VÁROS HIVATALOS LAPJA

ELŐFIZETÉSI ÁR

Egészévre 10 kor. — fillér
Félévre 5 kor. — fillér
Negyedévre 2 kor. 50 fillér

SZERKESZTŐSÉG

Beliczey-út 4. szám
hova a lap szellemi rész
illető közlemények kül-
dendők.

Kéziratok nem
adnak vissza.

Az iparmozgalom meghamisítása.

Az iparpártolási mozgalom mindenütt nagy hullámokat vert fel. A kormány, testületek, egyesületek, magánosok, a sajtó lelkesedéssel karolták fel az ügyet. Ez a lelkesedés azonban csupán szalmatűz; a magyar társadalom csak csekély része pártolja practice is a honi ipart, a társadalom java része azonban csak elvileg járult a mozgalomhoz.

Hisz ez természetes is; időnek kell lefolyni míg az egész magyar társadalmat át fogja hatni a hazafiasság, mikor szinte parancsolólag fog fellépni a magyar ipar termékekért, mikor meg fogja vetni, hazafiatlansággal fogja vádolni azt, ki mellőzve a magyar ipart a külföldi pártolja.

Ugy-e bár ideális állapot volna ez?! Mily büszkén veregetnek melunket, nohat végre valahára magyarok vagyunk testben, lélekben, megtudjuk védeni a becsületes magyar iparos munkáját is! Igen ám! lesznek azonban még ez ideális korban is sokan, kik Bécs illetőleg a külföld felé szeretnek gravitálni; nem válnak tehát tökéletes testekké az eszmék, melyek az utóbbi időben gomba módra láttak napvilágot. Az utolsó év eszmékben gazdag volt, tán sohase volt annyi a nép jólétét czélzó eszme együtt, mint ma. Félő nagyon, hogy a tulságos sok eszme megrontja egymást, melyeket legutóbb vezető férfaink felszínre vetettek. A sok orvos el fogja rontani a beteg országot, a helyett, hogy gyógyítanak, súlyosabb veszélybe hozzák.

De nem is erről akarok beszélni. — Maradjunk az ipar mozgalomnál. Tény, hogy addig, míg az egész magyar társadalom nem ébred tudatára annak, hogy a becsületes iparos tisztelni való, s a társaság körébe való polgar, mindig fogyatékos lesz az ipar pártolás. Ezt totum factum. Ezt megczáfolni nem lehet. Ha

a becsületes iparost polgárnak s a társaság közé valónak ismerjük el, meg lesz az óhajtott gyümölcs, a hamisítatlan magyar ipar pártolás.

De alig indult meg a mozgalom, már is nagy aggodalommal tekintünk elibe, hogy — ha a mozgalom nagyobb arányokat fog ölteni, — a hazafias magyar társadalmat meg fogják tévesztetni, kelepcebe fogják juttatni, mint azt ma teszik.

Már most, mikor még az iparpártolás utjának csak első fokán áll, egyes magyar iparos czégek felhasználva a mai hazafias közhangulatot — külföldi czikkekkal tévesztik a közönséget. A magyar gyártmány nál sokkal silányabb portékára ráfogják: „honi ipar.“ Ha az iparpártolás virágzó korát fogja élni, teljesen megfordítva lesz a dolog: eddig magyar gyártmányu külföldinek elnevezett, — közel jövőben pedig silány külföldi gyártmányu „honi termékek“ nek elnevezett czikkekkal fogják a társadalmat megtévesztetni.

Kiszámíthatlan bajnak leendő okozója ezen körülmény. Jól értsük meg egymást! Magyar iparosok ezek s nem kereskedők, kik azt állítják, hogy a czikkeket saját maguk termelése, tehát honi gyártmány, de valójában külföldi czégek áru. Mily rafineria, mily vakmerőség!

Ez ideig míg magyar iparczikkeket, nagyobb kelendőség biztosítása czéljából külföldi elnevezés alatt hoztak forgalomba, nem volt mit féltetni, hiszen magyar termékeket árultak és pártoltunk. Igaz, hogy ez nem volt tisztességes formája a versenynek. — Most azonban midőn a hangulat kihasználásával — külföldi termékek magyar elnevezés alatt kerülnek forgalomba, nagyon is sok féltetni valónk van. Az erősbödő magyar ipart féltjük az országba beáramló hitvány külföldi portékákkal szemben. A tisztas magyar ipari mozgalom meghamisi-

tásáról, a magyar iparos becsületéről van szó. E fölött napirendre nem térhetünk.

Ezen külföldi termékeket honi elnevezés alatt kínálgató, szipolyozó iparos czégektől, melyek ily ravasz uton módon szedik áldozataikat óvakodnunk kell!

Ezek az iparos czégek a tisztességtelen versenynek legveszedelmesebb fattyu hajtásai.

Bacillusok ezek, melyek megfertőzik a becsületes magyar piac egészséges levegőjét! E bacillusokat, hogy több kárt ne okozzanak a becsületes iparnak, csirájában kell megfojtani.

Erre pedig első sorban a becsületes iparosok vannak hivatva, mutassák meg, mit tudnak termelni a külföldivel szemben. Eme fáradozásában a kormány és társadalom egyaránt támogatni fogják.

A tisztességtelen ipari és kereskedelmi versenyről hozandó törvényactusokra kíváncsiak vagyunk, vajjon elég erélyesen fog-e eljárni a tisztességtelen verseny ily ravasz uton való követői ellen, a tisztességes ipar és kereskedelem veszedelmes concurrensével szemben.

Itt fél intézkedésekről nem beszélhetünk. itt a legerősebb és legerélyesebb törvényekre van szükség, melyekkel mőresre taníthatjuk e pióczákat!

Közgyűlés.

Szarvas község képviselő testülete f. évi július hó 16-án délután rendkívüli közgyűlésre gyűlt egybe.

A közgyűlés napirendjét a következőkben ismertetjük.

1-ször. A f. évi június 27-iki közgyűlés jegyzőkönyve hitelesített.

2-or. Az építendő közkórház telkének kibővítése czéljából megvenni szándékolt telkek iránt kötött három rendbeli adásvételi szerződés jóváhagyatott. A czél, melyet a közgyűlés maga elé tűzött ugyanis az, hogy ha a kórháznak az ezen

TÁRCZA.

Lélekvándorlás.

Mikor a temető orgonasövényéhez értünk; éreztem, hogy az a nagy, erős ember, — kinek karjába öltöttem karomat — egész testében remeg. Mintha süppedékes talajon, bokáig erő apró szemű homokban járt volna, úgy emelgette lábait. Az egész uton alig szólt néhány szót hozzám, s most, hogy a már elvirágzott orgona bokrok mögött észrevette az első kökeresztet, erőtellenül hajította fejét mellére, öntudatlanul, talán ösztönszerűleg mormolta . . . „szegény, szegény Ius“

Hajlott hátú, bányásipkás alak ment előttünk. A sirásó volt, ki egykedvűen lóbálta ide-oda a zsinórta fűzött kulcsesomót. Minden lépésnél összeütöttek a formádan kulcsok, a kápolna, halottas kamara kulcsai, s mi kellemeden, egyhangú muzsika mellett elértünk a hullaházig.

— Légy erős — szóltam a nagy, erős emberhez,

mikor a sirásó kinyitotta a kamara korhadt ajtaját, talán nem is Ius hullája, talán nem is ismerjük . . .

— Hadd el, már nem használ az áltatás . . .

Belépünk a kamrába. Csak akkora volt, hogy elfért benne egy nagy gyalulatlan asztal s mi kettőn. A falakról lehullott a vakolat a hol még rajta volt, ott az esővíz, meg a penészgomba rajzolt rá furcsa virágokat, formátlan, alakokat. Egyetlen ablakán, — mely nem volt nagyobb, mint két tenyér egymás mellé téve, — alig törhetett magának utat a világosság, legnagyobb részét elnyelte a vastag porréteg, mely évek óta az ablaktáblákra rakódott.

A félhomályban csak egy fekete tömeget láttam a durva asztalon, de később, hogy megszoktam a misztikus félhomályt, Iusnak erős feloszlásnak indult hulláját láttam magam előtt.

A halál, a romboló halál megölte az életet, a viruló életet . . .

Itt feküdt a lány előttem úgy mint az nap reggel kifogták a vízből, itt feküdt előttem a hullaházban, a boncolóasztalon.

Ruhája az asztal egyik oldalán mélyen lecsüngött,

s a víz, mit a szövet magába szívott, még mindig kövér cseppekben csepegett az agyag padlóra, hol apró lyukakat, kicsi csatornákat mosott magának.

Megdöböntő látvány. Apró, fehér kezei bizonytalan színűek, foltosak lettek, a halál megnövesztette őket s most akkorák, mint valamely napszámos kezei. Arca felpuftadt, a szemgolyók mélyen feküdtek gödreikben, a pillákat meg már alig lehetett látni. Alsó ajka hiányzott, álláról foszlányokban lógott a bőr, bizonynyára egyik másik rabló hal csipkedte le. Haja nedves és iszapos volt, vastag sáros firtókban lógott homlokába, azt hittem kötél darabkákat, vagy rövid, sima bőrű kigyók.

Ismertem a leányt, míg élt, ismertem finom metszésű, ábrándos arcát, sokszor láttam, amint ennek a nagy, erős embernek nyakába csimpaszkodik s nevet, kaczag, örül. S most merevedett tagokkal, mozdulatlanul fekszik a lekszomorubb helyen, arcán, kezén a hullafoltokkal.

Míg élt, ez a nagy erős ember tapasztotta lázas szenvedélyes csókjait ajkára, s hogy meghalt, s hogy fölött összecsaptak a Duna csobogó habjai, valamelyik pikkelyes rabló csipkedte husával együtt le azokat. Iszonyattal néztem rá. Egy pillanatra megfeledkeztem

Csak nőket érdekelhet e szenzátiós felfedezés!

„AFRODITIN“

mellszépítő, a háremhölgyek csodahatású laurus írja, mely visszavarázsolja a női kebel elvesztett ifjú üdőségét, ruganyos teltségét. A testbőrt bársony-lágyságúvá és selyemfenyűvé varázsolja. Ezen csodahatású ir győzőnővényekből készül, tehát semmiféle ártalmas anyagot nem tartalmaz. Egy tégely ára használati utasítással 4 korona. Törvényesen védve. A pénz beküldésével vagy utánvétellel megrendelhető a „Stearoptinum“ laboratóriumában: Budapest, VII. kerület, Mexikói-út 88. sz.

telkekkel kibővített régi kórháztelken leendő felépítése nem hagyatik jóvá, ami előre láthatólag nem is hagyatik jóvá, az esetben fog a képviselő testület egy másik alkalmas telek megvétele iránt intézkedni.

3-or. A gyulai mkir. pénzügyigazgatóság arról értesíti Szarvas községét, hogy a regale közbirtokosságtól megváltott ingatlanok után esedékessé vált 14,221 korona 82 fillér illeték befizetésére 1901. júl. 1-ig haladékat engedélyezett a nagymélt. Pénzügyminiszterium.

A képviselő testület ugyanis egy korábbi határozatával egy bizottságot küldött ki azon feladattal, hogy a kérdéses illeték elengedése iránt a nagymélt. Pénzügyminiszteriumnál kérvényezzen, s addig is míg ezen kérvény elintézését nyer, amennyiben az illeték már esedékessé vált, a befizetésre nézve időhaladékat kérjen.

Ezen idő haladék most megadatván, azt a közgyűlés tudomásul vette.

4-szer. A gyulai kir. trszék elnöke arról értesíti a községet, hogy Szarvason építendő járásbírói helyiségek céljaira Szarvas község által felajánlott telekre nézve mit kíván a nagym. Igazságügyminiszterium. A község a község háza telkéből felajánlott 600—1000 öles telket, akár az egyik vagy másik oldalán, vagy a közepén a község háza telkének s egy csatolt helyszinrajzon A. B. és C-vel jelölte. Az igazságügyminiszterium kívánsága ezzel szemben az, hogy mind a 3 telek engedessék át; 1200 négyszögöl telek szükséges, a telken levő felépítmények az államkincstár tulajdonába engedessenek át, a benem épített telekrész parkiroztassék a Árpád illetve a színház oldalra szolgáló ablakok szolgalmi joga tkvileg biztosíttassék, az utcái front diszes kerítéssel láttassék el s végül a Grosz-féle ház távolíttassék el.

A községi előjárás ezen ügyet tárgyalván, azt javasolja, hogy hajlandó a község 1200 négyszögöl telket adni, a felépítményeket át nem engedni: sőt azok helyett a község által kijelölendő helyen az állam kincstár által a kikerülő anyagból újak építendőek: a parkirozást magára vállalja, az ablak szolgalmat megadja, a kerítés építését azonban nem vállalja magára. A tárgyhöz első sorban Tepliczky János szözlött hozzá, s azt indítványozza, hogy — miután ő azon a közgyűlésen nem volt jelen, melyen a telek átengedése tárgyalatot — mondja ki a közgyűlés, hogy a község háza telkéből nem ad egy

talpalatnyi földet sem, mivel arra a községnek szüksége lesz. Majd azonban oda módosítja indítványát, hogy ha már a képviselőtestület a telket az építendő járásbírói helyiségekhez ingyen akarja adni, hát a Lusztig-féle portából vétessék meg a szükséges telek.

Dr. Reismann Adolf képviselő a miniszter által kívánt összes feltételeket teljesíteni kívánja, mert a szépiészeti kérdéstől eltekintve, ezen építendő járásbírói épület Szarvas község közönsége céljaira fog szolgálni. A tárgyhöz hozzá szözlött még Dr. Szemző Gyula, aki Tepliczky azon indítványát helyesli, hogy a Lusztig portából vétessék meg a szükséges telek.

Végül Salacz József h. első jegyző három alternatívát ajánl; első az melyet a község előjárásága ajánlott, de miután ezt a nmsztg. miniszter úgy sem fogadja el, a felépítmények átépítésének kikötése nélkül engedessék át. — A második alternatíva — hogy az A. B. C. telekrész közül az amely üres s csak építeni kell reá; s végül a 3-ik alternatíva lenne a Tepliczky képviselő indítványa, a Lusztig telekből leendő vétel.

A képviselő testület egyelőre kiküldi a községi bírót és első jegyzőt, hogy a Lusztig családdal a telek megvétele tárgyában lépjen érentkezésbe s eljárásának eredményéről tegyen a képviselő testületnek jelentést.

5-ször. A községi iparostanoncz iskola 1899/1900 évről egybeállított zárszámadása jóváhagyatott.

6-szor. A községi iparos tanoncz iskolai bizottság további 3 évre megválasztott a közgyűlés által.

7-szer. Az 1899/900 évi tanévről egybeállított községi iskolaszéki zárszámadás felülvizsgáltatván a községi testület által jóváhagyatott.

8-sz. A községi iskolaszék megválasztott.

9-szer. A décsi jegyzői földek haszonbérbe adására vonatkozó árverési feltételek jóváhagyatottak.

Ujdonságok.

— Közgyűlés. A helybeli társ. polg. leányiskola f. hó 20-án tartotta H a v i á r D a n i elnökleto mellett tanévzáró közgyűlését. E gyűlés tárgyát elsősorban a számvizsgáló bizottság jelentése képezte, melynek alapján M a r g ó c s y Gyula pénztárost a közgyűlés a további felelősség terhe alól fölmentette, s őt és az

elnöket a számadásoknak a miniszteriumhoz való felkúldásával megbizta. Ugyancsak az elnöket és igazgatót bizta meg a gyűlés a jövő évi államsegélynek s a leányiskola államosításának kérelmezésével. A jövő tanévre nézve is intézkedett a közgyűlés, amennyiben az összes tanerőket, s az igazgatót is a jövő évre meg erősítette.

— Nyugalomba vonuló tanár. A szarvasi főgymnásiumnak egyik kiváló, érdemekben gazdag és közszeretőben álló tanárát, C h o v a n Károlyt, a Vallás- és Közoktatásügyi Miniszter saját kérelmére f. évi szeptember 1-től kezdődőleg f. hó Tén nyugdíjazta. Az ő nyugalomba vonulása nagy veszteség az intézményre mert minden pályázat dacára is idézhetjük az iskolára a latin költő szavait: *Quaudo invenio parem*. Még nem búcsúzott el tanártársaitól, de mi már előre is szívből kívánjuk neki, hogy ezt a jól megérdemelt nyugalmát élvezze lelki, testi épségben, s aranyos kedélyének ragyogásában évek hosszú során át!

— Számvizsgáló. A helybeli főgymn. összes számadásainak felülvizsgálására L i s k a János főgymn. tanárt kérte fel M i k o l a y Mihály felügyelő.

— Jövöhagyott alapszabály. A helygyminiszter a szarvasi önkéntes tűzoltó egylet módosított alapszabályát jóváhagyta.

— Fegyelmi vizsgálat. A járási főszolgabíró az előjáróság feljelentésére H a l m a y Ödön városi mérnök ellen a fegyelmi vizsgálatot megindította s őt állásától felfüggesztette. Halmay a főszolgabíró határozatát — mint értesülünk — már megfellebbezte.

— Tanítók és óvónők jutalmazása. A várm. közművelődési bizottság f. hó 4-én ülést tartott, melyben a közművelődési alap felhasználásáról szóló szabályrendelet alapján a magyar nyelv sikeres tanításáért megállapított jutalmakat a következő tanítóknak és óvónőknek ítélte oda, és pedig: a 300 koronás I. jutalmat nem adta ki, a 200 koronás II. jutalmat Rüdögh János szarvasi, a 150 koronás III. jutalmat Benczúr Mihály szarvasi és a 100 koronás IV. jutalmat Marosán Jusztin csabai tanítóknak; az óvónők részére megállapított 100 koronás jutalmat Galli Gizella csabai és Lászlófi Róza szarvasi óvónőknek ítélte oda. A jutalmakat a járási főszolgabírók önkényesen fogják átadni a derék tanítóknak és óvónőknek.

— A vármegyei tűzoltó szövetség bemutatott alapszabályainak a vármegyei társadalmi szabályrendelettel való összehangba hozatala s a vármegyei tűzrendészeti szabályrendelet ily értelemben leendő módosításának tárgyalása végett a törvényhatósági bizottság által kiküldött albizottság az alispán elnökleto alatt tartott ülésében tárgyalás alá vette az alispán által bemutatott módosítási tervezetot s azt a j á r á s i t ű z f e l ű g y o l ő i állások rendszeresítésének figyelmen kívül hagyásával elfogadta. A tervezet, mint a vármegye alispánja által, a szövetség választmányának meghallgatása mellett egy vá r m e g y e i t ű z f e l ű g y o l ő i nevezetnek ki tűzoltói számvizsgát tett egyének közül, a kinek kötelessége lenne minden évben a vármegyei összes községeket beutazni s ezert a vár

a nagy erős emberről, ki szobor morevósággal nézett maga elé, ki nekem jó barátom s ennek a szerencsétlen, öngyilkossá lett leánynak imádója volt . . .

Csak néhány percet töltöttünk a halottas kamrában, de ez a néhány perc örök nyomokat hagyott emlékeimben. Soha sem fogom elfelejteni, hogy midőn felismertem Ilus hulláját s a test átváltozásának rémes képét láttam magam előtt, az a nagy, erős ember fuldokolva mintba levegő után kapkodott volna, ráborult a sáros felpuffadt testre, sápadt arcát eltemette a nedves iszapos rubába, mely már mállani kezdett a lány testéről.

Hagytam sírni. Hisz nagy fájdalmat nem folyt el vigasztaló szó, ki kell törni, hogy aztán önmagától semmisüljön meg. S hogy az a nagy, erős ember halottján kísírta magát, elhagytuk a temetőt, szótlanul végig mentünk az orgona sűvény mellett s néhány perc múlva otthon voltunk. Ő nemcsak megkönnyebbültnek látszott, de úgy tűnt fel nekem, hogy meg is változott.

— Kiengeszteltem most már a lány lelkét, — szözlött hozzám, szegény Ilus megbocsájtott, érszem, hogy megbocsájtott. Ast bismem teljesen mindögy lehet, hogy testünket a halak, vagy a férgek essik-e meg, hogy a folyó tenekén vagy az anyaföld méhében van-e sírunk, a test elemei, a vízben, meg a földben egyenlő biztonsággal bumlanak fel, de elhiszed-e, hogy a lélek, a szellem mielőtt végkép elhagyja hűveljét, s mielőtt elkezdí czéltalan boltyását az űrben, ellebben a világ űrbe élénk áll idealizált formában s bejelenti a földi életől való távozását?

Megvallom, ez a beszéd különös hatással volt rám. Azt hittem, a nagy fájdalom bele vájta körmeit ennek a nagy, erős embernek egyvelejébe, feltépte a rostokat, felszakította a hajszál edényeket s most az űrűltek okosságával fog valami új bölcsesetet felállítani.

— Gunyosan mosolygunk — folytatá — azok

fölött a természeti igazságok fölött, miket gyarló eszünk fel nem foghat s mit meg nem értünk. Azt mondják „szellemidézés“, „lélekvándorlás“, mi ez? Ostobaság, hazugság? Nem, nem barátom, ha az élet utolsó szikrája kialszik, a lélek, a szellem, vagy nem tudom mi, talán fluidum, az erő, mely mozgásba tartotta a testet, az nem szűnik meg lenni; kísértet, félelmetes kémira alakjában mutatja létezését s tovább él, talán örökké . . .

Más tárgyra szerettem volna áttérni, mert csöpp kedvem sem volt ebben a szomorú hangulatban szellemidézésről vagy lélekvándorlásról beszélgotni. Teljes életemben az volt a meggyőződésöm, hogy csak unalomból s egyéb hasznos dolgok hiányában, úgy találták ki az emberek a szellemidézés mesteriségét a lélekvándorlás hitét. A nagy, erős ember azonban megfogta a kezemet, morevon arczomba nézett s a rendithetetlen meggyőződés hangján kérdezte tőlem:

— Te, hiszed-e, hogy láttam Ilus szellemét?

— Eh, csak nem hiszed . . .

— Hiszek, feltétlenül hiszek a mistériumokban s suggestióban, spiritizmusban, telepathiában, mindenben hiszek, mi eddig megfoghatatlan volt előttem, ha nem is értem, ha ezennel nem is tudom fölérni, de hiszem, hogy van, hogy létezik.

— De bocsáss meg . . . beteggé tett Ilus öngyilkossága s most rémeket látasz magad előtt. Ez nem más, mint agyvelőd abnormis functiója.

— Abnormis functio — ismétlé megörvén, — de mikor tisztán láttam Ilus lelkét, mikor nem volt viszió, nem volt beteges képzelődés, a szemem előtt volt, nálam a szobában, az asztalnál láttam űlői sűnxaszert mozdulatlansággal, a nélkül, hogy homályos sejtelmem lett volna mindarról, mi történni fog.

— Ha érthetően nem beszélés, akkor azt fogom gondolni, hogy . . .

— Hogy bolond vagyok . . . nemde? hogy bolond vagyok? Talán azaz lettem volna, ha ki nem engeszteltem a lány lelkét, ha arczomat nem érintettem volna még egyszer az ő . . .

— Irtózatos, a hullaszag még mindig az orromban van, az a nyirkos hilegséget még mindig érzem. Jó, jó érthetően fogok beszélni.

E . . . A . . .

Agglegények utja.

(Költői rajz.)

Borongos az idő. Csöndes eső csöppek kipegnék kopognak az ablaktáblákra. Magányos szobában, gyertyavilág mellett, erős pipafüst felhőbe takarva gunyaszt az agglegény.

Gondolkozik. Az agglegények szeretnek gondolkosni. Hiszen addig addig gondolkosnak, míg az idő, a házassodás ideje lejár. S hoppon marad a legény az agglegény. A mi agglegényünk gondolatai messzemesse járnak, szállnak, távol, elmúlt idők derűs képeit visszavarázsolva.

Ifju, deli levente volt. A szerelem bűbajos, ezer egyéjszakáira vágó fiatal dalia. Jó módban nevelkedve jó módban élve éritgette a nektár édes, kábitó csöppjeit. Szállt ide, szállt oda, egyik virágról, a másik virágra, szedve méh módjára a mézet, a csókot, az édeset, a tilosot.

Arany donjuani idők, de hamar tova szálltatok!

A kis méhike is csösmört kap a sok édességtől, a mi daliás leventénkkel is okképen történt. Csösmört kapott. S a szerelem titkos édenét oda hagyta. Komoly munkához fogott. Egy időre. Egy ideig. Ezt is meguntta. A magányos ember élete csupa unalom, betegség.

megye házi pénztárából 1000 korona tiszteletdíjban illetve utifalányban részesülne.

— A Trautmannsdorf-féle birtok egy részére. A nagy szónási legelőre tudvalevőleg kondorosi lakosok és egy csabai birtokos tettek vételi ajánlatot. Csaba község képviselőtestülete első ízben mellőzte különböző okokból a kondorosiak ajánlatát, majd mikor a vármegye közgyűlése feloldotta ezen határozatot, elfogadta azt. Az érdekelt csabai birtokos felebbesése folytán ismét a vármegyéhez, majd ennek jóváhagyó határozata után a belügyminiszterhez került az ügy, aki végérvényesen jóváhagyta a kondorosiakkal kötött szerződést és ezzel végleg lobonyoltatott a nagy birtok továbbeladásának ügye.

— A kormány a kivándorlás ellen. A tömeges kivándorlás, mely legutóbbi időben Magyarországon mutatkozik, a kormánynak is kezd nagy gondot okozni. Erélyes eszközökkel azonban nem tud ellene fellépni, legfeljebb korlátozni szeretné. Ezt a célt akarja az a körrendelet elérni, melyet a belügyminiszter az összes törvényhatóságokhoz intézett. Kijelenti abban, hogy a személyes szabadság nem korlátozható s így a bajt csak helyes közigazgatási és közigazgatási uton lehet orvosolni. Esután utlevelet csak a belügyminiszterium ad ki. Az utlevél ügyek ezért gyorsan intézendők el. Végül a törvényhatóságoknak köteleességük, ott a hol orvoslásra utat-módot találnak, és iránt a kormányhoz kimorított gyors jelentést tenni.

— Gazdasági tanfolyam tanítóknak. Az idén is az iskolai szünidő alatt az országban 400 tanító részese sül a gazdasági ismétlő iskolák vezethetése céljából az egyes földműves iskoláknál gazdasági oktatásban. E tanfolyam augusztus 2-án kezdődik és 28ig tart. Egy tanító a négy heti tanfolyamra 100 korona segélyben részesül. A csabai földműves iskolánál 20 tanító hallgatja a tanfolyamot és pedig: Békésről 4, Szónás, Sasvára, Mezőberény, Fűzes Gyarmat, Vesztről 1—1 Hajdúmegyből 4, Kolozsmegyéből 5, Szabolcsmegyéből 5, Szatmármegyéből pedig 1. E gazdasági tanfolyamokra az előirányzott számnál kétszerte többen jelentkeztek.

— Meghívó. A Szarvason idős tanuló ifjúság f. évi július hó 28-án, szombaton, Dr. Belopotoczky György úr elnöke alatt a „Tanulói Segélyegylet” javára, az „Erzsébet” ligetben zárkórt nyári táncmulatságot rendez. Belépti díj: személyenként 1 kor. 50 fill., családijegy 3 kor. 20 fill. Felülhízetekes közönettel fogadtatnak s hírlapilag nyugtáztatnak. Kezdet 8 órakor. A mulatság kedvezőtlen idő esetén az „Árpád” szálloda kerti helyiségében tartatik meg.

— Gazdák figyelmébe. Többeszer megtörténik, hogy a vonatmentő rakott boglyákba, keresztekbe belekap egy egy szikra a vasuti mozdony kéményéből és leg a termés. Ezt megakadályozandó, elrendelte a kereskedelmi miniszter, hogy vasuti töltés mellett 95 méter távolságon belül nem rakhatók terményvontatók s az esetben ha a rendelet be nem tartása folytán kár származnék, azért sem a vasutársaság nem felelős, sem a biztosítótársaság nem tartozik fizetni a biztosított összegét.

Ismét belevegyült a társaság zajló morájába. S im' életének csillaga fölragyogott. Külvárosi csillag volt ez, ki után Don Joanunk kiolthatatlan benső lánggal epedve, bolyongott.

Köznap történet. A csillag lidércz fényként ide oda bolygott. Majd a szinpad búvájos, szemet kápráztató deszkáin, majd az orfeum sokat jelentő boudorjaiban tünt föl, tünt el. Leventék bolygó hollandusként követte csillagát, végtére ez a lidérczfényű csillag odaveszett a posvány, a mocsár ingoványába.

Tévesztett utakon járt a megcsömörlött ember. A családi szentély illatos, de nem ríktó virágait figyel men kívül hagyta. S a fatum beteljesedett. Agglegénynyó lett.

S im' ódon butorzat között, hideg magányban tölti napjait, éjszakája nyommasztó, nappala izgató. Étele itala élvezhetetlen. Egyedül a pipa — aranyos kis jószág, — hűséges bátorítója a zátonyra jutott utasnak.

Tévesztett pályán halad tova a vándor agglegény. Szive jég, idege érzékeny, feje ősz, keze reszkető, szeme bágyadt fényű.

Elhagyatott páriája a társadalomnak. Titkos guny czéltáblája. Bubánatoson sajtó kebellet morzsolja napjait, átkozva fiatalágát, átkozva agglegényi voltát . . .

Óreg Maogera karmai kösű körül. A szegény agglegény élete valóban sajnálatra méltó. A gazdaszony Maogera Xantippo fogásokkal keseríti a papucsos agglegény nappalait, éjeit. Sápva vágyó kegyetlenséggel nyuzza a verződ, tehetetlen „öreget”.

Az agglegények sorsa megrennít. Don Juanos kodnak tavasz-nyári életük szakában s ősi-téli napjaikban vén szipirtók karmai között vergődnek. A csendes, hitvesi szerelem áldásaiban nem részesülnek A nyugodt boldogság útját messze elkerülve; rójják az agglegények tövisekkel kirakott útját. 3 végül oda vesznek. A Nirvánába. Emelkük mincs. Csilingelő lélek harang-zóra egy a fölkiáltás: „Moghalt egy agglegény!” Ez az agglegények útja!

— Egy kis leány szerencsétlensége. A hatósági vizsgálat fogja kideríteni: vétkese gondatlanságában Demény Lidia ösödi asszony, kinek két éves kis leánya a napokban meghalt. Az asszony egy forró vizzel telt bográcsot tett a konyha padlójára, melybe a kis leány háttal beleesett s az égési sebekbe belehalt.

— Műszínház. Vollner Ede bűvész tanár társulata a piac téren felállított nyári helyiségben ma két előadást fog tartani. Az előadásokon több elsőrendű művész fogja magát produkálni. Az első előadás után itélve a társulat jó erőkből van össze állítva s megérdemli, hogy a közönség pártolja, azért is ajánljuk a társulatot közönségünk figyelmébe.

— Békésmegyei Kereskedelmi Egylet. Ily című egylet alapítását tervezik a csabai kereskedők, kiknek megbízásából Décey József, Rosenthal Ignác és Téván Adolt lelkes hangon tartott felhívást intézettek a vármegye összes kereskedőihöz. A „Békésmegyei Kereskedelmi Egylet” programja lenne: 1. Kereskedelmi miniszteri rendeletek közlése; 2. Segéd és tanoncz ügyek; 3. Adó ügyek; 4. Alapos információk hitelképeségekről; 5. Adás-vételi ügyek; 6. Statisztikai adatokat szerezní a kereskedelmi fogalomról, azokat feljegyezni és időnként a tagokkal közölni; végül 7. A hitel viszonyok rendezése, u. m.: váltók és nyitlt követelések leszámítása és perenkívüli behajtása, továbbá fizetés képtelenségek rendezése: egysszóval a tagok összes ügyeit egy képviselő és intéző, hogy a csekély tagdíj fejében feleslegessé válna bármily másomü költséges képviseltetés. Az alapítandó új egylet kezdeményezője lenne egy országos szervezkedésnek, a melyből kifolyólag az ország összes megyéiben létesítendő hasonló egyesületek egymással szoros összefüggésben nemcsak a saját érdekeik előmozdítása, hanem főképpen a hazai ipar fellendülése, sőt részbeni megteremtése körül is nagy érdemeket szerzhethének; pedig azt talán felesleges is említeni, hogy ilyenmü egyesülés, ott, a hol a kereskedelem még mindig idegen nyelvű, azt a legrövidebb idő alatt megmagyarosítaná.

— A szarvasi polgári leányiskolát, mely elemi osztályokkal is egybe van kapcsolva, a társadalom [köréből alakult „társulat” tartja fenn — mint az értesítőn olvassuk — az állam, a község és a nőegyesület által segélyezve. No, ez a segélyezés nem valami túlságos mérvű, mert Margócsy Gyula igazgató a tanév történetét tárgyaló cikkében így ír: „Iskolánk az elmúlt tanévvel fennállásának harmincznyolczadik évét töltötte be a nélkül, hogy annak biztosítása és fejlesztése érdekében az illetékes tényezők, a község és az állam részéről valami intézkedés történt volna; pedig az iskola fennállását jelző évek nagy számából is következtethető, mekkora azon áldozat, melyet községünk lakosságának egy kis része, a társulat az iskola fenntartása által annyi év óta a növevelés és nemzeti ügy érdekében hoz. A nevezett tényezőknek már csak ezen áldozatok méltánylásából is kellene az iskola fontartási gondjait a társulati tagok vállairól levenniök s az iskolát mielőbb oly helyzetbe juttatniök, hogy az a község s az állam érdekeit a kívánalmaknak, közszükségnek megfelelőleg szolgálhassa. Meg kellene ezt az illető tényezőknek annál inkább tenniök, mert tudvalevőleg, hogy az amúgy is igénybe veit társadalom ma már magában a kor igényeinek megfelelő iskolát fenntartani nem képes. A panaszos hangot talán meghallják és megszívlelik azok, akiket illet. A társulat vezetésében annyiban történt változás a lefolyt évben, hogy az elhunyt Áchim Ádám helyébe Haviár Dani választott meg elnökke, Ptacsó István pedig alelnökké. Az év elején beiratkozott: az elemi osztályokba 43, a polgári osztályokba 63 reudés és 5 magán, összesen 111 növendék. A tanításban elért eredményt általában megfelelőnek jelzi az értesítő, mely a növendékek névsorát osztályzatuk nélkül közli. A statisztikai adatokból kitűnik, hogy az elemi iskola első osztályában 1 a. másodikban 2, a harmadikban 2, a negyedikben 6 összesen 11; a polgári iskola második osztályában 3 a harmadikban 2, a negyedikben 5. összesen 10 kitűnő előmenetelű tanuló volt. Elégtelem egyetlen egy sem volt, sem az elemiben, sem a polgáriban. A nemzeti szellem fejlesztése, a szép érzék és kedély képzése csőljából a tanártestület megalakította az ifjúsági önképzőkört, melynek működési köre csakis a III és IV osztály magyar nyelvi tananyagára terjed ki. A kör vezetői mint a tanítótestület megbízottjai, L u k o s Ilona elnök és K l i m a c s e k Irón társelnök, voltak, akik a növendékeket ez oldalú képzésben is meglepő eredménnyel s valódi buzgalommal vezették. Azon szülők, kik leánygyermkeiket az iskolába beiratják; a társulat évi reudés tagjaivá válnak s tagsági díjjal fizetik az illető osztályok szorint megállapított tandíját. E díjak a következők: I. és II. elemi osztályban évi 30 kor., III. és IV. elemi osztályban évi 50 kor., I. és II. polgári osztályban évi 70 kor., III. és IV. polgári osztályban évi 80 kor. E díjak három hónaponként előre fizetendők.

— Jegyzői szigorlat. A m. kir. belügyminiszter által rendkívüli jegyzői szigorlat tartására adott engedély folytán a rendelet kiadásáig jelentkezett jegyző

jelöltek részére a vármegye alispánja a szigorlat megtartására határidőül f o l y ó é v i a u g u s z t u s hó 30 és 31-ik napját tűzte ki.

— A szarvasi takarékpénztárnak 1900-iki fél évi forgalma, hiteles kimutatás szerint volt jun. 30-ka zárlattal összesen 10 millió 381 ezer 714 korona és 30 fillér, míg az 1899-ki ily időszakban a forgalom 9-506, 049 kor. és 52 fillért tünetetett ki. Az idei fél évi betét könyvecskében 1-794,812 kor. 10 fillért folyó számlákban 20,745 kor. 65 fillért, összesen tehát a betét 1 millió 815 ezer 557 kor. és 75 fillért tesz ki.

— Fertőző betegségek ellen, melyek leginkább az egészségtelen ivóvíz által terjesztettek biztos óvszer a tiszta egészséges ásványvíz. Felhívjuk tehát szives olvasóink figyelmét a „Krisztály” Szt.-Lukács-fürdői hegyi forrás hirdetésére.

— Két bécsi különöz, névszerint Euzmann és Trebscha kereskedők, Párisba a világkiállításra vágyakozván, többekkel fogadtak nagyobb összegre, hogy ők gyalog — egy 256 kilogramm súlyu boros hordót gürditve bizonyos meghatározott idő alatt Párisba érkezendnek. El is indultak Bécsujhelyről nagy közönség jelenlétében gürditve a hordót, muzsikaszó mellett számosak kíséretében. A tömegben a felbomlott rendet zsandároknak kellett helyreállítani. Ezen fúrfangos utazás nagy nehézségekkel van egybekötve, mert güringyes és mocsáros helyeken kell haladniök, s a sártól piszkosan és fáradtan kell pihenőket tartaniök. A kíváncsi nép azonban, mely ezen utazásról előre értesül, minden helységben ellenőrzésül követi őket, s eleddel és itallal bőven látja el az utazókat. E hó 16-án már Augsburgig értek el; vajjon céljukat elérik-e a kikötött időben? nagy kérdés! Ök biznak erejükben. Szalzburgban az ott időző Lajos Viktor főherczog is érdeklődött irántuk s megvédte őket. Utjokban mindenütt rokonszenvel fogadtatnak épen úgy, mint azon német család apa, a ki egy gyermekökcsiba ültette néjét és gyermekét, ezen kocsit tolvaj maga előtt szintén a világkiállításra ment, s Párisban a mult hét elején már meg is érkezett s ott nagy ovációval fogadtatott. Az ilyenmü sport — a világkiállítás alkalmából — több országban követőkre talált, Ezekre a bölcse, a régiek ítéletét mondja: hogy quantum in rebus inane; de az új nemzedék kedvét találja a bohóságokban s örömmel fordul az utavállalkozókat, mint sportsmaenokat.

Közgazdaság.

— Tenyészmarha kiállítás eszjárás. A Békésmegyei Gazdasági Egylet a m. kir. Földmívelési miniszter ur támogatása mellett díjazással egybekötött tenyészmarha kiállítást és vásárt rendez. A kiállítás az azzal egybekapcsolt tenyészállatvásár B. Csabán 1900 szeptember 22-én, d. e. 10 órakor kezdődik, s tart 23-án d. u. 6 óráig. A bírálót 22-én d. u. este 10 órakor, s másnap d. e. 9 órakor a kiállítás a közönség részére megnyitják. — A látogatás teljesen ingyenes. Díjaztatnak: I. Tenyészbikák, [magyar III. 1—3 éves magyar és és nyugoti faj.] Ezüst és bronz érmekkel, arany, ezüst és bronz oklevelekkel. II. Tohenek. a) Magyar fajták: I. díj — — 200 kor. és ezüst érem. II. „ — — 100 „ bronz érem. III. „ — — 40 „ bronz oklevél. IV. „ — — 30 — V. „ — — 20 — b) Nyugoti fajták: I. díj — — 100 kor. és ezüst érem. II. „ — — 50 „ bronz érem. III. „ — — 30 „ bronz oklevél. IV. „ — — 30 „ — V. „ — — 20 „ —

A versenyben részt venni óhajtok teheneiket 21 énnel röggel tartoznak behozni és takarmánnyal ellátni. V. Pásztor díjak. Közsegi bikák kiváló gondosásáért: I. díj — — 40 kor. II. „ — — 30 „ III. „ — — 20 „

A bejelentések szeptember hó 15-ig a titkári hivatalnál szóval avagy írásban eszközölhetők. Bizalommal fordulunk nagy, mint kis birtokos társainkhoz kérve, hogy ezen szarvasmarha tenyésztés és tejtermelés foko zása érdekében rendezendő kiállítást és tenyész állat vásárt mind számossabb tenyészállat kiállításával érde kessé, és a közérdekben hasznossá tenni sziveskedjék. Az eladásra számt állatok utolsó árát a bejelentés alkal mával a titkári hivattal közölni kérjük, hogy a jelentkező vevőket tájékozhatassuk s esetleg az eladást közvetíthessük. A kiállító nem tartozik feltétlenül eladni a kiállított állatját. B. Csabán, 1900 évi július hó. Békésmegyei Gazdasági Egylet,

Felölös szerkesztő: S Z I K E S A N T A L.

H I R D E T É S E K.

Sürgöny czim: Nádházy Szarvason.

Alapított 1879 ik évben.

Nádházy János temetkezési vállalata Szarvason.

(Kórház utca 1260 házszám alatt saját házában.)

elvállal mindenféle temetéseket — vidéken is — és pedig a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig.

Raktáron tart dus választékban: ércz és fakoporsókat, továbbá mindenféle szemfedeleket, művirág koszorukat és szalagokat.

A gyászeset megtörténtevel, a hozzátartozók bármilyen módon tett értesítésre — vidékre is — a lehető legrövidebb idő alatt intézkedés történik.

Fakoporsók 1 frttól feljebb, érczkoporsókat gyermekeknek 8 frttól feljebb, nagyoknak két méter nagyságban 35 frttól feljebb. A Nádházy „Temetkezési Vállalata” a legcsekélyebb megrendelésnél is gyors és pontos kiszolgálást biztosít.

Kiváló tisztelettel: Nádházy János.

Valamint ércz koszoruk.

Dus választék műkoszorúk és szalagokban.

Legnagyobb raktár ércz és fakoporsókban.

Dr. LENTZEL

nyitá-balszam

kir. szabad. Svédhonra. Már magában véve azon növényi nedv, amely a nyirfából kifolyik, ha annak törzsét megturjuk, emberemlékezést óta mint a legkitűnőbb szepítőszert volt ismeretes, ha azonban ezen nedv a feltaláló utasításai szerint balzsammá alakítatik át, csak akkor nyer úgyszólván csodálatos hatást. Ha este megkenjük vele az arcot vagy más bőrrészeket, már másnap csaknem észrevehető pikkelyek válnak le a bőrről, amely ezáltal fehérré és gyöngéddé válik.

Ezen balszam kisimítja az arcon a ráncokat és himlőhelyeket, itju arczsint, a bőrnek fehérséget, gyöngédséget és üdéséget kölcsönöz; a legrövidebb idő alatt eltávolítja a szőrt, málfoltot és anyajegyeket, orrvörösséget, bőrpírást s a bőr minden más egyéb tisztáltságát. Ara egy korsónak használati utaváltással 3 kor. Kapható minden jobb gyógyszerárban. A nyirtalabszam által puhává lett bőr konzerválására ajánlatos ezzel egyidejűleg a dr. Longtel-féle

Opokrémet használni. Egy tányér 1 korona 20 fillér. A dr. Longtel-féle Benzoe-szappan a legalkalmasabb higiénikus szappan, mely a bőrt emhővé és fehérre teszi és hirtava van balszam jó hatását fokozni. Egy darab ára 1 korona 20 fillér. Főraktár Magyarországi részére: **TÖRÖK JÓZSEF** Gyógyszerkereskedés, Budapest, Király-utczán.

M.K. EGYETEM VEGYTANI INTÉZETE:

KRISTÁLY
SZT. LUKÁCSFURDÓI

HEGYFORRÁS
TIGENBISZTA

BICARBONAT
KAPHATO

ASVÁNYVIZ
FÜSZKERESKEDESEKBEN
VENDEGLOKKBAN
ÉS MINDEN VASUTI
ÉTKEZO KOCSIBAN.

Pietentk József, fűszer és ásványvíz kereskedésében. SZARVASON:

Hirdetés.

Az Aradvárosi Felső Kereskedelmi Iskolával kapcsolatos internátusban az évi ellátási díj 700 korona. Az érdeklődő szülősek részletesebb tájékoztatással szívesen szolgál az igazgatóság.

840—1900 végtrh. sz.

Árverési hirdetés.

Alulírt kiküldött bir. végrehajtó ezennel közölné, hogy a szarvasi kir. járásbíró-ságnak 1900. évi V. 156/1 sz. végzése folytán Dr. Reisman Adolf ügyvéd által képviselt Schueer Herman és társai felperes részére Kohn Ida és tsa alperesek ellen 444 kor. 12 fill. kövecsés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 656 koronára becsült ingóságokra a szarvasi kir. járásbíró-ság V. 225/2. sz. végzésével a további eljárás elrendeltéven, annak az alap és felülfoglaltok kövecelése erejéig is, amennyiben azok kielégítési jogot nyertek volna B.-Szt.-Andráson, a hely színén leendő megtartása határidőül 1900 évi július hó 27. napján délután 3 órája kitűztetik, a mikor a bíróság lefoglalt bitorok, korcsmai és kávéházi felszerelések, valamint szeszes italok s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükségességén becsáron alul is el fognak adani.

Felhívtnak mindazok, kik az előírt ingóságok vételárából a végrehajtó kövecelését megelőző kielégítettség jogot tartanak, a menyiben részükre a foglalás koráiban eszközözöttet volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy elsőbbségi jelentéseiket az árverés megkezdéséig alulírt kiküldött írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák.

Kelt Szarvason 1900. évi július hó 12. napján.
Magyar Mihály,
kir. bírósági végrehajtó.

„Stearoptinum

(Olaj-sebtpasz.)

Bámulatos gyorsan gyógyító olajsebtpasz, a mely egyetlen a maga nemében s egy régi család titka.

Budapesten a katonaságnál orvosilag rendelve.

Biztosan gyógyítja s a fájdalmat rögtön csilalpitja bármily sebeknél: vágás, zúzódás, égés, fagyás, mindentéle kelevény, a nő emlők gyuladása és gyüllése, a titkos betegségek, kiütések stb.

Egy adag ára használati utasítással együtt 2 korona.

A hatásért kezességet vállal, a mi, ha elmaradna, — a pénzt visszaszolgáltatta a „STEAROPTINUM” laboratoriuma. A pénz beküldésével vagy utánvétellel megrendelhető a „STEAROPTINUM” laboratoriumában:

Budapest, VII. kerület, Mexikói-út 88. II. 25.

Nyomatott Dantzky Sándor könyvnyomdájában Szarvason 1900.